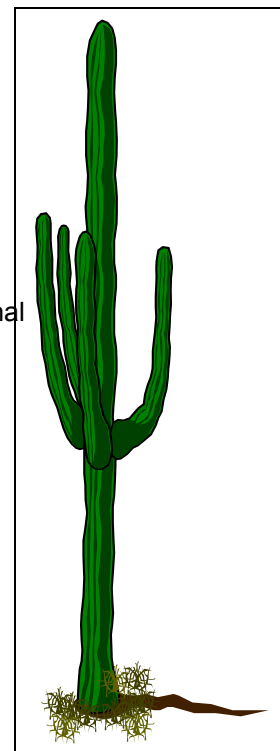

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2
ve čtvrtek, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2009					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Únor	3. 2.	5. 2.	19. 2.	19. 2.	Pavelka
Březen	3. 3.	5. 3.	19. 3.	19. 3.	Quaiser
Březen	28. 3. 2009 symposium				Müller, Slaba, Bohata, Vlk, H hal
Duben	7. 4.	2. 4.	16. 4.	16. 4.	Halfar
Květen	5. 5.	7. 5.	21. 5.	21. 5.	Jiránek – Gymna
Květen	8. 5.– 10. 5. zájezd				
Červen	2. 6.	4. 6.	18. 6.	—	
Červen	6. 6.– 21. 6. výstava				
Září	1. 9.	3. 9.	17. 9.	17. 9.	Vlk – Sukulenty, Afrika
Září	10. 9.– 20. 9. výstava				
Říjen	6. 10.	1. 10.	15. 10.	15. 10.	Chvosta – J. Amerika
Listopad	3. 11.	5. 11.	19. 11.	19. 11.	Šeda – Sulkorebutia
Prosinec	1. 12.	3. 12.	17. 12.	17. 12.	tradiční vánoční setkání

2. Knihovna

Výpůjční den v knihovně je **první čtvrtek v měsíci** a **ve čtvrtek v den přednášky**, vždy **16.30– 17.30**.

Knihy a videokazety si lze vypůjčit v knihovně na dobu 1 měsíce anebo poštou na adrese:

Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Dobříš, e-mail: Berka.frailea@seznam.cz

Půjčovné 30 + poštovné, zaslání doporučeně, platba přiloženou složenkou při zaslání poštou. Při žádosti o zapůjčení uvádět své členské číslo (platí pro členy Spolku).

Část videotéky již byla převedena na DVD, nabízíme možnost přenechání kopie – cena za 1 DVD je 50 Kč, způsob objednání je stejný jako u videokazet – aktuální seznam je na [www. Klubu](http://www.klubu.cz) anebo na požádání zašlu.

Pozor DVD !!!,

u DVD, která jsme kopírovali, se nám díky náповědě pana M. Tomečka podařilo odstranit problém, že DVD nebylo možné přehrávat na všech přístrojích. Tento problém je odstraněn!!! Z toho důvodu Vám nabízíme možnost výměny DVD (kde jste měli problém s přehráním) za univerzálně hratelná (pouze za cenu poštovného).

Žádám všechny, kteří mají knihy déle než z posledního čtvrtletí roku 2008, o vrácení, připravujeme rozesílání upomínek. Děkuji L. Berka

LB –

3. CO BYLO

Přednáška 12. 2. 2009, Petr Pavelka, Kousek Namaqualandu

Petr nás provedl horskou krajinou podél břehu hraniční řeky Oranje (mezi Jihoafrickou republikou a Namibií), územím Namaqualandu. Dostal se někde dokonce i vícekrát do míst, která jsou velmi těžko přístupná (jen terénními auty) a kde se dosud moc botaniků a nadšenců pro sukulentní flóru nepohybovalo. Řadu rostlin jsme mohli obdivovat jak v klidové podobě, tak v období plného růstu a v květu. Viděli jsme rostliny ve velikosti pod 1 cm i několikametrové „stromy“, rostliny někdy známé z výstav a sbírek, ale hlavně většinou takové, které nelze v našich podmínkách z různých důvodů spatřit. Digitální technika umožnila i několik pohledů na jednotlivé rostliny a zároveň na terén, kde rostou. Velmi hezký večer.

IB –

Přednáška 19. 3. 2009, Alexander Quaiser, Zimuvzdorné kaktusy, kaktusy USA

Na své první veřejné přednášce nás př. Quaiser seznámil s pěstováním kaktusů, které běžně v přírodě rostou většinou v severnějších státech USA či ve vysokohorských polohách, přečkávají zimní mrazy až kolem minus 20 °C. V našich podmínkách se doporučuje tyto rostliny na zimu přenést do nevytopených skleníků nebo paňenišť, aby přes klidové zimní období nedostaly vodu. Odměnou je množství krásných květů a velmi hezké otrnění. I po zbytek roku je vhodné při venkovním pěstování zamezit přímé dodávce vody (chránit stříškou s otevřenými stěnami, zalévat málo na jaře a koncem srpna a v září). Řada předvedených rostlin byla naroubována na mrazuvzdorných opuncích nebo echinocereusech.

Druhou částí přednášky byly obrazy z cesty po USA u př. S. Brecka a s př. Kalašem a red. Radiožurnálu Ing. Pýchou za kaktusy na nalezištích Nového Mexika a okolních států. Zajímavý a poučný večer.

– IB –

Přednáška 16. 4. 2009, Ing. Pavel Heřtus, Chile – Argentina

Trávit měsíce prosinec, leden, únor v Jižní Americe, Bolívii, Chile a v posledních letech také v Argentině je módou u kaktusových cestovatelů. Tentokrát jsme s př. Heřtusem projeli v Argentině a v Chile nádhernou vysokohorskou krajinu plnou kaktusů a tillandsií, které v prosinci 2008 nádherně kvetly a po deštích byly krásně napité. Viděli jsme i dvě soukromé botanické zahrady přímo v přírodě, kde se nalézají kaktusy a sukulenty z celého světa, i soukromou sbírku předsedy kaktusářů Chile, kterou se svou ženou vzorně udržuje i v důchodu. Poněkolkáté jsme slyšeli, že je v těchto zemích bezpečno, celkem levně, možnost slušného ubytování, vynikající víno a slušné pivo a k tomu steaky v porcích, které se snad ani nedají sníst. Je také možné volně nocovat v přírodě. Vysokohorské kaktusy jsou tu krásně vytrněné a ve velikostech, které v Evropě často nepotkáme, přímořské copiapoe v ohromných trsech a značné rozmanitosti srdce kaktusáře vždy potěší. Velmi pěkný večer doprovázený svižným a výstižným slovním doprovodem.

– IB –

Symposium 2009 – 28. 3. 2009

Jako již tradičně poslední sobotu v březnu jsme se sešli na stejném místě v Libni v krásném sále (bílý dům). Návštěvnost letos také již tradičně překročila 200 posluchačů-diváků a zhruba 30 „pivníků a prodejců“ v předsálí.

V krátkém úvodu předseda pražské organizace Ivan Běťák kromě informací o tom, co se děje v kaktusářském hnutí, představil nového předsedu Společnosti Ing. Jaroslava Vícha, který nahradil Ing. Josefa Odehnala, a zmínil se o tom, že v červnu bude v Praze celá řada kaktusářských akcí, a to specializovaných i maximálně zaměřených na laickou veřejnost.

Prvním přednášejícím byl př. J. Miller z Anglie. Seznámil nás s posledním stavem rodu *Turbinicarpus*. Fotografie z nalezišť byly doplněny areálem rozšíření a obrázky ze sbírky přednášejícího. Vše bylo velmi dobře zpracováno. Doprovodný text byl stručný a jasný, neobsahoval žádné uvažování o různých kombinacích či přerazování a možných variantách. Příjemně a jasně tlumočil P. Pavelka. (Anglický host nechtěl až do svého příchodu, kdy se musel prodírat množstvím návštěvníků, věřit, že na jeho přednášce může být 200 lidí.)

Druhou dopolední přednášku měl za sukulentníky př. V. Vlk z Plzně, který nás provedl jižní Afrikou, hlavně oblastí Namaqualand, a to jak v době klidové, tak několik týdnů po deštích, kdy se celá krajina proměnila v barevně jednoduše nedozírné louky, ze kterých občas vystupuje větší trs nebo keř, rovněž obalený květy. Vedle toho jsme viděli krásné aloe, množství euphorbií i ohromná stromová *Pachypodia namaquanum* – dominanty krajiny. Pěkný zážitek pro všechny.

Odpoledne jsme zahájili přednáškou př. R. Slaby z Písku. Vzal nás na návštěvu v současné době hojně navštěvované země – do Argentiny. Tato země se v poslední době prudce hospodářsky rozvíjí, a to má dopad dokonce i do nehostinných oblastí s kaktusovou vegetací, kde se velká část prašných cest přeměnila na dobře sjízdné asfaltky. Viděli jsme množství rostlin, od těch rostoucích u moře až po vysokohorské (4500 m n. m.), od malých rostlinek až po ohromné cereusy. Kaktusových rodů je v Argentině, která je 30krát větší než naše republika, mnoho. Na své si přišli gymnofilové, neboť představených gymen bylo opravdu hodně z různých nalezišť, takže variabilita byla velká.

Před druhou odpolední přednáškou nás organizátoři kaktusářského kongresu, který proběhne pod názvem „Úhly pohledu“ v červnu v Praze, př. J. Šnicer a Z. Janeba informovali o účelu této akce a o jeho hostech, internetových stránkách a o možnostech účasti. Vše je zatím ve fázi příprav, snad se akce povede.

Pak následovala přednáška př. L. Kuntheo z Děčína, který nás provedl poloostrovem Baja California, kde byl Ioni. Měli jsme možnost si postupně prohlédnout celý poloostrov a také řadu přilehlých ostrovů. Celá oblast je rájem fero kaktusů, které zde dorůstají i do velikosti několika metrů. Mnoho míst vytváří nádherné kaktusářské skalky, kde vedle sebe na malém území roste více různých rostlin, ale i zde pokračuje přeměna krajiny a mnoho míst je buldozerem rovnáno pro hospodářské využití. Na závěr jsme shlédli pár obrázků z přilehlé Kalifornie a tamních botanických zahrad. Přehledná přednáška doplněná i nekaktusářskými záběry.

Poslední byla přednáška př. J. Bohaty z pražské organizace. Seznámil nás ve své nádherné analytické přednášce s historií, problémy, chemií a novinkami rodu *Lophophora*. To, že *Lophophora williamsii* byla jako halucinogenní rostlina používána již v době 3700 let př. n. l., asi nikdo z nás nevěděl. Také to, že ostatní lophophory jsou zdraví nebezpečné, až smrtelně jedovaté, a tak je tento rod u domorodců obestřen řadou legend a různých neobyčejných příběhů. Na závěr nás podrobně seznámil i s tím, jak vznikl a byl prokázán český objev a odborný popis *Loph. alberto-vojtechii*, která je v tomto rodu nejmenší, a proto často přehlížena. Její areál je ale dostatečně velký a stále

nové nálezy jej rozšiřují již na čtyři z mexických států. Viděli jsme i obrázky z letošního jara z nových míst. Velmi zajímavá, dá se říct „profesorská“ přednáška tak uzavřela v 17.05 krásný den. Konec poslední přednášky sledovalo 115 oddaných a podle svého vyjádření (potleskem i slovy) velmi spokojených návštěvníků – milovníků tohoto pichlavého koníčka.

– IB –

Z HISTORIE SPOLKU XIV.

„Koncem léta 1922 četl jsem v jednom denním listě kratičkou zprávu, že v Lumbeových zahradách je po tři dny přístupná výstavka kaktusů při volném vstupu. Poněvadž kaktusy...se mi vždy líbily, smluvil jsem se s jedním známým, který bydlel na Malé Straně a od kterého jsem se dozvěděl, kde Lumbeovy zahrady jsou, že výstavku navštívíme...Před výstavkou u vchodu do zahrady byla na tyčce tabulka s nápisem Výstavka kaktusů. V zahradě bylo pařeniště několik metrů dlouhé a v něm jeden vedle druhého kaktusy. Před pařeništěm stálo na stole několik velkých rostlin, některé i s plody – tuším, že patřily panu Flídrowi ze Slaného. Akademický malíř pan Jaromír Seidl, který výstavku pořádal, s lulkou v ústech nám podával výklad a byli jsme přirozeně nadšeni nejen tvary, květy, trny, barvami i plody, ale i krásou a množstvím námi dosud neviděných rostlin. A již jsme byli oba v zajetí kaktusářské vášně. Po prohlídce rostlin v pařeništi zavedl nás mistr Seidl do skleníku, kde měl ještě nějaké sukulenty a při tom nás vybídl, abychom se zapsali i s adresou do vyložené tam knihy a sdělil nám, že bude ustaven kaktusářský spolek. V případě, že bychom měli o spolek, o němž mluvil velice slibně, zájem, abychom složili po 50h na korespondenční lístek, kterým budeme do spolku pozváni...“ Takové je autentické svědectví o události, předcházející bezprostředně založení Spolku, které nám zanechal jeden z jeho prvních členů a jeho dlouholetý pokladník **Čeněk Zahradník**. Na první valné hromadě Spolku v březnu 1924 byl spolu se svou manželkou zvolen do výboru a zde setrval (s přestávkou v roce 1937) až do roku 1948, převážně ve funkci pokladníka (manželčina srovnatelná spolková aktivita se soustředila především na knihovnu). Zejména mezi oběma válkami patřil k neaktivnějším členům Spolku svou účastí na výstavách („z rostlin p. Zahradníka nutno uvést zvláště pěkný *Etus coptonogonus*, *hexaedrophorus*, *horizonthalonius*, *scopa*, *M. candida*, *perbella*, *bombycina* a *camptotricha*“ – ze zprávy o výstavě 1928), ve vydavatelském kruhu Kaktusářských Listů i přispíváním do nich. O tom, jaký to byl člověk, svědčí zpráva z předávání funkce pokladníka v roce 1937: „po vyřízení některých formalit převzali noví funkcionáři své resorty, událost obvyklá a pro svou úřednost mnohdy chladná. Tentokrát však v jednom případě bylo dokladem, jak skutečné práce dovede vzbudit úctu a uznání. Spolkový entuziast, společenský gentleman, náš vzorný pokladník, p. Ing. Čeněk Zahradník, po mnoha letech skvělé práce, předával svou funkci. Celý nový výbor spolku i hosté vzdali mu svým povstáním úctu a díky za jeho poctivou a přesnou práci...Odešel po mnohaleté práci funkcionář, ale jako skvělý kaktusář zůstal mezi námi nadále. Ze srdce přejeme mu, aby ze své velké a krásné sbírky měl i nadále radost.“

Č. Zahradník své kaktusy pěstoval od začátku třicátých let minulého století v pronajatém skleníku Spilkova zahradnictví naproti Vinohradskému hřbitovu (byl prvním z řady kaktusářů, kteří zde našli útočiště, ale o tomto legendárním skleníku a jeho dalších obyvatelích zase někdy jindy). Jeho spolková aktivita skončila přestěhováním mimo Prahu. Na valné hromadě v roce 1951 se s ním Spolek důstojně rozloučil: „byl mu vysloven dík za jeho téměř třicetiletou činnost ve spolku, kterou si zasloužil jako zakládající člen nejvyššího uznání jmenováním čestným členem spolku.“ Zbytky jeho sbírky získala koncem 50. let pěstírna kaktusů podniku Sady, Lesy, Zahradnictví hlavního města Prahy. Ing. Čeněk Zahradník zemřel v roce 1966 ve věku 82 let a F. Pažout neopomněl v nekrologu zdůraznit, že „Stará garda našich kaktusářů bude na něj vzpomínat jako na člověka ryzího charakteru.“

vš
Na fotografii z roku 1928 zleva J. Perla, Milena a Čeněk Zahradníkovi a manželé Saláškoví

Zájezd 2009 8. - 9.5. 2009

V pátek 8. května jsme se v hojném počtu 44 lidí vydali na dvoudenní jarní zájezd po sbírkách kaktusářů na jižní Moravě. V pátek jsme jako prvního navštívili přítele Josefa Odehnala v Brněnských Ivanovicích. Po obědě v malebném Slavkově nás ve Vážanech nad Litavou přivítal př. Miroslav Knésl a následně, po nedlouhém přejezdu, př. Quido Kuchařík v Topolanech. Ve večerních hodinách, po ubytování v Lanžhotě, jsme zhlédli sbírku Jaroslava Doležala v Hruškách (u Břeclavi), v jehož malebném vinném sklípku byl náročný den stylově zakončen. Bohulibé družbě přecházela úsměvná akce „Zachraňte kaktusy“, jíž zapříčinila pořádkumilovnost řidiče zájezdového autobusu. Ten považoval obsah sáčku s kaktusy př. Vařečky nacházející se poblíž odpadkového koše „jen za zmuchlané noviny“ a proto jej bez mrknutí oka vyhodil do koše u restaurace, v níž jsme povečeřeli. Naštěstí vše dopadlo dobře a rostliny se vrátily zpět k majiteli.

V sobotu, po přenocování a snídani v Lanžhotě, jsme se vypravili do Břeclavi za př. Petrem Gajdou a Kochmannem, jejichž blízko sebe se nacházející skleníky měli též co nabídnout. Netřesky druhého zmíněného byly atraktivní i pro řadu „ortodoxních“ kaktusářů. Také květena př. Petra Miškeřika v Charvátské Nové Vsi v Břeclavi byla zajímavá.

Nebyla by to jižní Morava aby nás cesta nezavedla k dalšímu vinaři - př. Miroslavu Markovi do Velkých Pavlovic. Následoval dlouhý přesun do Lelekovic a tamního Botanického zahradnictví s hojným výběrem trvalek s obhlídkou nedalekého (přes ulici) skalničkového miniparku. Poslední zastávkou v nabitém programu byla návštěva u př. Rudolfa Krajčy, který nás nezapomenutelným způsobem provedl svoji sbírkou.

Nezbývá než dodat, že se těším na další výlet za sukulentními rostlinami a doufám, že i počasí bude tak štedré jako tentokrát. - Jiří Kučírek -

PS: Dovolte mi zde ještě všem výše uvedeným velice poděkovat za ochotu a vstřícnost, stejně jako př. J. Frankovi, který se velice podílel na zajištění této akce. Fotky jsou již umístěny na webu. Těším se již na další na zájezd (8.-9.5.2010) = Ostrava a okolí. Již domluven př. Kokora a pomoc přislíbil i př. Lumír Král. Děkuji. -Jirka Vařečka-

3. CO BUDE

Výstava červen 2009 (6. 6.–21. 6.)

Pro 42. výstavu kaktusů a sukulentů pořádanou ve spolupráci s Botanickou zahradou Přírodovědné fakulty Univerzity Karlovy. Garant vybral a výbor schválil následující záměr:

Název expozice	Garant	Soutěže (garant Kašpar)
Tillandsie – rozd. stěna	Heřtus	Půl metru z mé sbírky
Ferocactus	Brejník	Můj nejhezčí kaktus (jednotl. i miska)
Parodie	Zelenka	Můj nejhezčí sukulent (jednotl. i miska)
Gasterie	Pavelka	O nejhezčí exponát celé výstavy – anketa
Turbiniacarpus	Ježek	
Sempervia, Jovibarby	Kopecký	
„70“	Kašpar	
Co se vystavovalo v roce 1989	Šedivý, Vaněk	
Choroby, škůdci a pěst. chyby	Pavelka	
Kaktusy a sukulent v oknech	Halbich	
Foto: Kaktusy a suk. v oknech Prahy	Halbich	
Nábor mládeže do kroužku	Krejčík	

Zájemci o účast kontaktujte garanty.

Součástí výstavy bude i nově upravená expozice kaktusů a sukulentů Botanické zahrady.

- IB -

Přihlášky do prodeje rostlin na jarní výstavu do 22. 5. 2009

Změna data posledního dne, kdy máte možnost se přihlásit do prodeje rostlin na výstavu 2009. Tímto dnem je **pátek 22. 5. 2009.**

Přihlášky pouze písemně na adresu: Halbich Karel, K Lukám 649/12, 142 00 Praha 4 nebo e-mail:

karel.halbich@volny.cz

- HK -

INZERCE:

PRODÁM SBÍRKU KAKTUSŮ. B. Vopava, telefon do práce: 251 612 141 10 – 18 hod.

Dovoluji si Vás upozornit na mé nové soukromé stránky pod doménou www.gymnocalycium.cz
S pozdravem Tvrdík Martin

Příspěvky do věstníku a posílejte na adresu:

Jiří Vařečka, Na Šabatce 2045/5, 143 00 Praha 412,

mobil: 603 46 76 96, e-mail: jiri.varecka@seznam.cz

předseda: ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412

e-mail: betak@mbox.vol.cz, tel. Domů: 241 765 942

<http://www.spks.cz>